

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen avaava tase 1.1.2023

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 25.03.2024 § 95
283/00.02.00/2024

Valmistelija talousjohtaja Helinä Saarela

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen varsinainen toiminta on alkanut 1.1.2023. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen aloittamisen myötä hyvinvointialueen avaava tase per 1.1.2023 tuodaan aluehallituksen vahvistettavaksi. Aluehallituksesta asia etenee aluevaltuuston päätöksäsettelyyn.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen avaava tase kokoaa yhteen eri tahoilta siirtyneen omaisuuden ja vastuut ja sen myötä rakentuu hyvinvointialueen peruspääoma. Avaava tase muodostuu Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen valmistelun aikaisesta taseesta (tilinpäätös 31.12.2022), Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelukuntayhtymä Soiten taseesta (tilinpäätös 31.12.2022) sekä Keski-Pohjanmaan alueen kunnilta ja Kärkulla kuntayhtymältä siirtyneistä vastuista ja omaisuudesta.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen edeltäjään, Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelu kuntayhtymä Soiteen kuuluivat seuraavat kunnat: Halsua, Kannus, Kaustinen, Kokkola, Kruunupyy, Lestijärvi, Perho, Reisjärvi, Toholampi ja Veteli. Koska hyvinvointialueet rakentuvat maakuntajaon mukaisesti, 1.1.2023 lukien Kruunupyyn kunta siirtyi Pohjanmaan hyvinvointialueelle ja Reisjärvi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle.

Keski-Pohjanmaan kunnista siirtyneiden varojen, velkojen ja sopimusten määrät perustuivat aluehallituksessa 18.3.2022 (4 §) käsiteltyyn ja aluevaltuustossa 30.3.2022 (25 §) hyväksyttyyn esitykseen Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueelle siirtyvistä sopimuksista, varoista ja veloista. Päätösesityksen valmistelussa oli hyödynnetty kuntien antamia selvityksiä niistä siirtyvistä eristä. Siirtyvistä eristä merkittävimpiä olivat pelastustoimen koneet ja kalusto, vuokra- ja leasingsopimukset, henkilöstö ja heidän lomapalkkavelkansa. Siirrot on kirjattu hyvinvointialueen avaavaan taseeseen kuntien tilinpäätösten mukaisilla kirjanpitoarvoilla peruspääomaa vastaan. Kunnilla oli mahdollisuus täydentää esitystä 30.6.2022 mennessä. Hyvinvointialue on kirjannut siirtyvät erät avaavaan taseeseen kunnilta saatujen tietojen perusteella.

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelukuntayhtymän toiminnasta muille hyvinvointialueille siirtyneiden Kruunupyyn ja Reisjärven osalta siirrettiin kuntayhtymä Soiten ko. alueille sijoittuneet toiminnot käyttöomaisuuden ja lomapalkkavelan osalta Pohjanmaan (Kruunupyy) ja lomapalkkavelan osalta Pohjois-Pohjanmaan (Reisjärvi) hyvinvointialueille. Kirjaukset avaavassa taseessa on tehty peruspääomaa vastaan.

Kårkulla kuntayhtymästä Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueelle siirtyneet varat ja velat perustuvat hyvinvointialueiden jakosopimukseen, jonka viimeiset yksityiskohdat tarkentuivat loppuvuonna 2023, kun Kårkullan hyvinvointialueiden jakautumiseen liittyvä taloudellinen selvitystyö tuli valmiiksi. Laskentatyön päävastuullisena toimi Varsinais-Suomen hyvinvointialue.

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soite oli voimaanpanolain 20 §:ssä tarkoitettu pakkokuntayhtymä. Pakkokuntayhtymät siirtyivät suoraan lain nojalla varoineen ja velkoineen hyvinvointialueille ja lakkasivat olemasta ilman kuntalain mukaista kuntayhtymän purkumenettelyä. Kuntayhtymän jäsenkunnat eivät saaneet korvausta menettämästään kuntayhtymän jäsenosuudesta. Jäsenosuuden menetys kuitataan kunnissa alentamalla peruspääomaa.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen avaavassa taseessa 1.1.2023 taseen loppusummaksi muodostui 171.953.855,33 euroa ja peruspääomaksi 7.348.342,30 euroa. Avaavan taseen sekä peruspääoman muodostuminen on esitetty liitteessä.

Määräykset hyvinvointialueen avaavasta taseesta

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen voimaanpanolaki:

- 20§: Erikoissairaanhoidon lain 7 §:ssä mainittujen sairaanhoitopiirien kuntayhtymät sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettujen erityishuoltopiirien siirretään varoineen ja velkoineen sekä sitoumuksineen hyvinvointialueille 1.1.2023. Edellä 1 momentissa tarkoitettujen kuntayhtymän varat, velat ja sitoumukset liitetään siihen hyvinvointialueeseen, jonka alueeseen kuntayhtymän jäsenkunnat kuuluvat. Jos kuntayhtymän jäsenkunnat kuuluvat useampaan hyvinvointialueeseen, varat, velat ja sitoumukset on jaettava hyvinvointialueiden välillä jäsenkuntien omistussuhteiden suhteessa, paitsi jos varojen, velkojen ja sitoumusten siirrot olisivat hyvinvointialueiden taloudelliseen kantokykyyn nähden vähäisiä. Hyvinvointialueet voivat sopia varojen, velkojen ja sitoumusten jakamisesta myös toisin.
- 23§: Hyvinvointialueelle 1.1.2023 siirtyvät ja sen järjestämistä varten kuuluvaan toimintaan liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat. Hyvinvointialueelle eivät kuitenkaan siirry osakeyhtiöiden osakkeet 2 momentissa tarkoitettuja osakkeita lukuun ottamatta. Hyvinvointialueelle siirtyvät sellaisen osakeyhtiön osakkeet, jotka kunta omistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämistä tai tuottamista varten, jos osakeyhtiön tosiasiallinen päätoimiala on sosiaali- ja terveystalouden tuottaminen.

- 24§: Hyvinvointialueelle siirtyy 1.1.2023 kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen sekä opiskeluhuollon henkilöstöön kohdistuva lomapalkkavelka.
- 42§: Hyvinvointialueella kunnilta siirtyvän omaisuuden ja velkojen siirto kirjataan asianomaisiin omaisuus- ja velkaeriin sekä peruspääomaan. Siirrot kirjataan kunnan tilinpäätöksen mukaisilla kirjanpitoarvoilla.

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on antanut kirjauksia koskevia tarkentavia ohjeita. Ohjeistuksen mukaan hyvinvointialueelle siirtyvät omaisuus- ja pääomaerät kirjataan alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023. Tilinavaukseen kirjaamisen tarkoituksena on, että omaisuus- ja pääomaerien siirtoja ei esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa eikä rahoituslaskelmassa. Kirjanpitolain mukaan (3:3.1 § kohta 5) tilinavauksen tulee perustua edellisen tilikauden päättäneeseen taseeseen.

Päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen avaavan taseen 1.1.2023 liitteen mukaisesti.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Merk. talousjohtaja esitteli asian kokouksen alussa.